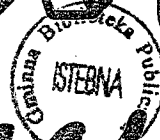

NASZA Trójmieś

miesięcznik
Rady i Urzędu
Gminy

NR 5 (46) ROK VI

MAJ 1997 r.

Nakład 800 egz.

Cena 40 gr (4000 zł)

OBWIESZCZENIE WÓJTA GMINY ISTEbNA Z DNIA 11 kwietnia 1997 r.

WÓJT GMINY INFORMUJE

Na podstawie art. 24 i art. 44 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o referendum (Dz. U. Nr 99, poz. 487) oraz w związku z zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w sprawie przeprowadzenia referendum konstytucyjnego (Dz. U. Nr 31, poz. 174)

informuję, że:

zgodnie z uchwałą Nr XL/136/93 Rady Gminy w Istebnej z dnia 12 lipca 1993 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania dla wyborów do Sejmu i Senatu RP i uchwałą Nr XX/100/95 Rady Gminy w Istebnej z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie zmian w podziale na obwody głosowania dla przeprowadzenia referendum w

gminie Istebna - głosowanie w referendum wyznaczonym na dzień 25 maja 1997 r. zostanie przeprowadzone w następujących obwodach głosowania:

Nr obw.	Granice obwodu	Siedziba Obwodowej Komisji Do Spraw Referendum
1.	wieś Istebna	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Istebnej
2.	wieś Jaworzynka	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Jaworzynce
3.	wieś Koniaków	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Koniakowie

Lokale wyborcze otwarte będą w dniu 25 maja 1997 r. w godzinach 6.00-22.00.

Apel Wójta Gminy do właścicieli działek w Jaworzynce.

W miesiącu kwietniu rozpoczęto budowę sieci wodociągowej we wsi Jaworzynka. Celem szybkiego ukończenia inwestycji planujemy kontynuowanie prac od kwietnia do listopada.

W związku z tym zwracam się z prośbą do właścicieli działek objętych planem przebiegu sieci o umożliwienie wykonawcy robót na wejście w teren niezależnie od pory roku.

Będąc świadoma utrudnień w pracach polowych na trasie budowy wodociągu, doceniam Wasze poświęcenie i liczę na wyrozumiałość i pomoc, za co z góry serdecznie dziękuję.

Wójt Gminy Danuta Rabin

Wyścig Pokoju!

Komitet Organizacyjny 50 - Jubileuszowego Wyścigu Pokoju Fundacja EURO-SPORT uprzejmie informuje, że impreza w 1997 r. zostanie rozegrana w terminie od 09 maja do 17 maja na trasie 10 etapów. Pierwsze trzy etapy zostaną rozegrane na terenie Niemiec, następne etapy będą prowadziły przez Polskę i Czechy.

W wyścigu weźmie udział 20 drużyn, w tym 10 reprezentacji narodowych i 10 grup zawodowych. Z przyjemnością informujemy, że Wyścig Pokoju w dniu 14 maja przejeżdżać będzie przez Gminę Istebna. Prosimy o liczny udział i o doping w czasie przejazdu kolarzy.

Komitet Organizacyjny 50 Wyścigu Pokoju

50-ta rocznica zespołu GOROL

Z okazji 50 rocznicy istnienia zespołu męskiego GOROL z Jabłonkowa w dniu 19.04.1997 r. w Teatrze w Czeskim Cieszynie odbył się koncert jubileuszowy.

W obchodach udział wzięli i życzenia złożyli Danuta Rabin - Wójt Gminy oraz Stanisław Juroszek - Przewodniczący Rady Gminy.

W dniach 15, 16 i 19 maja 1997 r. odbędzie się pobór rocznika podstawowego 1978.

Pobór odbędzie się w Cieszynie ul. Bielska 4 Szpital Śląski Pawilon II.

Poborowi winni zabrać niezbędne dokumenty, które wyszczególnione są w wezwaniach.

26 Maja - Dzień Matki

Wszystkim Matkom z okazji święta, które obchodzą 26 maja - najlepsze życzenia zdrowia, szczęścia rodzinnego i wszelkiej pomyślności składają

Wójt Gminy, Rada Gminy
i Zespół Redakcyjny

Wszystkim Mamom dedykujemy
wiersz Teresy Osik - Horzynek

DO MATKI

Na twarzy Twojej
życie wpisało wiele - Mamo!
Z twarzy Twojej, tak
wiele można wyczytać!
Troski - obniżyły
zmarszczki na czole!
Kłopoty - zacisnęły
uśmiech chwilowo!
Smutek - wyrzeźbił
rowki pod oczami,
ale zmienia to uśmiech i radość,
które mają tyle mocy, że zmarszczki
prostuja
oczy unoszą,
usta rozweselają!

26 maja Święto Matki - to najpiękniejsze i najbardziej osobiste święto w roku. Matka - to synonim miłości i dobra, ciepła rodzinnego i szczęścia, wierności i przywiązania, przyjaźni i wiary w to wszystko co piękne i szlachetne. Była natchnieniem dla poetów, artystów i kompozytorów. Opiewano ją w pieśniach, utrwalano na płótnie.

I tę spracowaną, zmęczoną, i tę uśmiechniętą, radosną, dumną ze swojego macierzyństwa, i tę, która radość życia oddała swoim dzieciom. I wreszcie tę dzisiejszą, objuczoną zakupami i wciąż zagonioną.

Święto Matki zaczęto obchodzić w Stanach Zjednoczonych przed osiemdziesięcioletni laty, tj. w 1910 r. W Europie dzień poświęcony matce pierwsza wprowadziła u siebie Austria. W jej ślad poszły wkrótce kraje skandynawskie, a potem inne. W Polsce po raz pierwszy obchodzono Dzień Matki w 1923 r. w Krakowie.

W tym dniu wszystkie mamy obdarzone są szczególnymi dowodami miłości. Przedszkolak przynosi swojej - laurkę, uczeń własnoręcznie wykonany upominek, dorośli nieraz z dala żyjący od matek ślą im najlepsze myśli, kwiaty, depesze, piosenki, życzenia w radiowym i telewizyjnym koncercie życzeń.

Gminny Ośrodek Zdrowia w Istebnej informuje

Ze względów ekonomicznych Ośrodki Zdrowia na terenie Gminy Istebna są na własnym rozrachunku. Od dnia 02.05.1997 r. sobotnie dyżury będą pełnione w macierzystych Ośrodkach lekarzy pełniących dyżur tj. lek. Danuta Lewandowska pełni dyżur w WOZ Jaworzynka a Lek. Tadeusz Kunysz w WOZ Koniaków. Pozostali lekarze pełnią dyżur w GOZ Istebna. Harmonogram dyżurów sobotnich będzie co miesiąc wywieszany na drzwiach wszystkich OŚRODKÓW na terenie Gminy Istebna.

Kierownik GOZ
lek. med. Zdzisław Klinik

OGRÓD BEZ CHEMII

W przyrodzie rośliny rosną w różnorodnym sąsiedztwie. Każda z nich pobiera z gleby nieco inne składniki pokarmowe, a gdy jesienią zamiera, wzbogaca glebę w inne substancje.

Ogrodnicy biodynamiczni - wzorując się na przyrodzie - starają się, zaplanować ogród tak, żeby był jak najbardziej różnorodny i bogaty gatunkowo. Różnorodność jest naturalną barierą ograniczającą rozprzestrzenianie się chorób i szkodników, które błyskawicznie przenoszą się w uprawach jednorodnych. Im więcej w ogrodzie gatunków roślin, tym więcej owadów i innych zwierząt odwiedza go, dzięki czemu liczebność szkodników jest regulowana w

naturalny sposób przez pożyteczne owady, ptaki i ropuchy.

Pożyteczne są także dziko rosnące rośliny, zwane chwastami. Niektóre z nich spełniają w ogrodzie ważne zadania, np. silnie pachnący wrotycz odstrasza owady, podobnie jak bylica boże drzewko, piolun zaś, pokrzywa i jasnota biała oraz krwawnik korzystnie wpływają na odporność rosnących obok nich roślin.

Cennym uzupełnieniem zagonów z warzywami są ozdobne rośliny jednoroczne, które wysiewają się z roku na rok same, jak nagietki, kosmos. W sąsiedztwie pomidorów sadi się często korzystne dla nich aksamitki, które ponadto są pułapkami dla nicieni. Nasturcje są szczególnie lubiane przez mszyce, należy je więc po zażółtieniu przez te owady wyrwać, zgnieść i zalać wodą lub wyrzucić na kompost. Kwiaty o niekorzystnym wpływie na sąsiednie rośliny to tulipany, mieczyki, ostróżka, pełnik, milek, tojad i orlik.

Także zioła powinny być wysiewane między rzędami warzyw lub na obrzeżach zagonów. Przyciągają one pszczoły i inne pożyteczne owady oraz wnoszą do ogrodu niezwykle aromat, odczuwalny zwłaszcza w letnie, gorące popołudnie. Często poleca się uprawiać obok siebie zioła i warzywa, które jada się razem, np. cząber i fasolę, kminek i kapustę. Cenione są zwłaszcza rośliny miododajne, jak bazylija, biedrzynek, anyż, melisa, rumianek, kolendra, gdyż w czasie kwitnienia przyciągają owady zapylające drzewa owocowe i warzywa. Niektórzy ogrodnicy uważają, że dla atmosfery ogrodu najkorzystniejsze są rosnące blisko siebie pokrzywa, mięta i rumianek.

Również warzywa rosnące obok działają na siebie korzystnie lub niekorzystnie, wydzielając przez korzenie albo liście różne wydzieliny lub substancje lotne. Warzywa cebulowe wydzielają lotne substancje o działaniu hamującym rozwój bakterii i grzybów, toteż ich sąsiedztwo pozwala zapobiec niektórym chorobom warzyw, np. czosnek i cebula rosnące na zagonach truskawek chronią je przed porażeniem przez szarą pleśń. Marchew i cebula mają właściwość wzajemnego odstraszenia szkodników: zapach cebuli odstrasza polyśnicę marchwiankę, a zapach marchwi - śmietkę cebulaną.

Znane są też niekorzystne sąsiedztwa, np. kalarepy i pomidorów, natomiast orzech włoski jest złym sąsiedztwem dla większości roślin, gdyż po deszczu zawarte w jego liściach substancje wsiąkają w glebę i wywierają hamujący wpływ na wzrost roślin. Inne przykłady podane są w tabeli.

Materiał udostępniła „Macierzonka”

Sąsiedztwo roślin

Niekorzystne	Rośliny	Korzystne
pomidory, konopie, seler	BÓB	ziemniaki
fasola tyczna, gorczyca, ziemniaki, czosnek, szpinak	BURAKI	cebula, fasola karłowa, soja, pory, kapusta, kalarepa, pomidory, groch
groch, fasola	CEBULA	pory, marchew, pomidory, truskawki, koper, sałata, buraki, pietruszka, rumianek, cząber
cebula, kapusta, buraki, koper włoski	FASOLA	dynia, kukurydza, ogórki, seler, cząber, mięta, marchew, pomidory, sałata, szpinak
cebula, czosnek	GROCH	fasola, marchew, ogórki, rzodkiew, kukurydza, seler, sałata
fasola tyczna, pomidor, rzodkiewka, marchew	KAPUSTA	buraki, cebula, seler, groch, ogórki, koper, rumianek
buraki, ziemniaki, kapusta, koper	MARCHEW	cebula, szczypiorek, por, groch, fasola karłowa, sałata, pomidory, rzodkiewka, koper
ziemniaki, pomidory	OGÓRKI	groch, fasola, seler, kapustne, kukurydza, sałata, słonecznik, buraki, pietruszka
kapustne, rzodkiewka, ziemniaki, bób, groch	POMIDORY	pietruszka, seler, sałata, marchew, szpinak, cebula, nagietek, pokrzywa, aksamitka
	POR	cebula, sałata, seler, buraki, marchew
pietruszka	SALAATA	ogórki, pory, cebula, marchew, rzodkiewka, kapustne
bób, ziemniaki	SELER	pomidory, kapustne, por, ogórki, czosnek, buraki

WSPOMNIENIA O ZASŁUŻONYCH ISTEJNIAKACH

W tym roku mija już 52 rocznica zakończenia II wojny światowej.

Jak już kiedyś wspomniałem brak jest opracowań historii tego okresu dotyczącej naszego regionu istebniańskiego. Życie Istebniaków w jarzynie hitlerowskim idzie w zapomnienie, a przecież na naszym terenie istniał duży ruch oporu, działali partyzanci. I jak pisze w swoich wspomnieniach ks. Jan Urbaczka (chyba jedyne dotyczące tego okresu) - w owym czasie o Istebnej mówiło się „Wolna Rzeczypospolita Istebniańska”, bo od Kubalonki do Koniakowa mówiło się tylko po polsku. Dziś chciałbym przedstawić na łamach „Naszej Trójmieści” kolejne wspomnienia ks. Jana Urbaczki. Bohaterami tego wspomnienia są państwo RYCHŁY (rodzina niezwykle zasłużona dla naszego regionu). Wspomnienie to opisuje najtragiczniejszy dzień dla naszej miejscowości. Dzień ten upamiętnia mogiła 14 obywateli Istebnej, Jaworzynki zamordowanych 13 kwietnia 1945 roku w Jabłonkowie.

Było to w Istebnej wczesną wiosną 1945 roku.

Katowice były już dawno wyzwolone, a Istebna była wciąż wioską frontową, aż do 1 maja 1945 roku. Niemcy mścili się na ludności za sprzyjanie partyzantom.

Wczesnym rankiem urządzono łapankę. Wyrwano więc ludzi z łóżek i wleczono na punkt zborny przy posterunku żandarmerii obok kościoła. Niektórzy górale szli boso, w koszuli, a przecież było bardzo zimno. Przy kościele stała już spora grupka ludzi, pilnie strzeżona przez SS-manów. Dprowadzano coraz to nowych Istebnian.

Pani Rychła wstąpiła po nabożeństwie na probostwo, które w czasie wojny mieściło się w starej szkole, załamała ręce i zawyrokowała: „Co zaś też to te bydłeta robią?” Wnet pożegnała się i poszła do domu.

Po drodze do domu dowiaduje się, że jej mąż też jest aresztowany i że w domu trwa rewizja. Wbrew ostrzeżeniom idzie p. Rychła do domu, a w głowie ma już gotowy plan działania. Widząc SS-manów dziwi się: „Stary, cóż to mój za nowych wojaków? Dyć to nie są ci co u nas mieszkają...? „Stary” oświadcza jej: „Jestem aresztowany, za to, że jestem bolszewikiem”. „Nie pleć, nie pleć, cóż to z nas za bolszewicy, kiedy mój obraz Pani Maryi i Serca P. Jezusa. Nale, wola Bożo. Poczkej kapkę Stary, dóm ci krople na twój nimocny serce”.

I pobięła do drugiego pokoju po lekarstwa. A SS-mani poszli za nią. Wyglądała im podejrzanie. Więc orzekli: „Sie gehen mit”. „Jako prawią?” - udawała p. Rychła. „Pójdiesz z nami, rozumiesz?” - przetłumaczyli jej SS-many. „Ja, teraz rozumiem. Tylko muszę się z naszym domem i gospodarstwem rozłączyć”. Wzięła do ręki butelkę ze święconą wodą, wyszła na werandę i szerokim gestem kropiła podwórze, zabudowania gospodarcze i ściany domu.

Potem powróciła do pierwszego pokoju i oświadczyła mężowi: „Tóż Stary, teraz idźmy w Imię Boże”.

Przed aresztowanymi zstępowała po schodach para SS-manów, a za nimi kroczyła reszta oddziałku. Pani Rychła według swojej zasady: „Na każdego diabła nie żałuj święconej wody”, nalała obficie na rękę płynu z butelki i energicznie chlusnęła po znajdujących się

Święcona woda nigdy nie zaszkodzi

na schodach SS-manach. Odwrócili się, zaskoczeni tym co zaszło, a p. Rychła uspokoiła ich wiadomością, że w Istebnej jest taki zwyczaj, by każdego nowo wstępującego do domu obficie skrapiać wodą święconą. Zgodnie więc z tradycją kropiła p. Rychła dalej kawalerów spod trupiej czaszki.

Centralny punkt zborny znajdował się na Krzyżowej w Jaworzynce. Tam byli już aresztowani z Jaworzynki, Koniakowa i z Istebnej. Znajdowali się na obszernym podwórzu dawnego posterunku Straży Granicznej, otoczeni kordonem SS-manów oraz strzelcami w oknach placówki.

Wśród więźniów panował okropny rozgardiasz! Jedni tłumaczyli, że są niewinni, inni płakali, a niektórzy próbowali dowcipkować, ale jakoś im to nie wychodziło. Większość była przekonana, że sytuacja jest bardzo ciężka.

Pani Rychła nie straciła zimnej krwi.

Wyjęła małą książeczkę napisaną przez ks. Rudolfa Tomanka pt. „Chrześcijanin na łożu boleści” i odezwała się do aresztowanych: „Posłuchajcie: jak mamy umrzeć, to umierajmy po chrześcijańsku. A więc, cicho teraz, odmawiamy modlitwy przed śmiercią. Momentalnie wszystko się uspokoiło i było słychać tylko mocny i spokojny głos p. Rychłej:

„Od niebezpieczeństwa śmierci,
wybaw nas Panie.

Od złej śmierci, wybaw nas Panie,
Od wszego złego, wybaw nas Panie,
Od mocy szatańskiej,

wybaw nas Panie.”

Powoli wszyscy się uspakajali i głos p. Rychłej wydawał się być coraz słabszym

wobec potężniejszego chóru głosów powtarzających naprawdę błagalnie: Wybaw nas Panie!

Z okien budynku placówki wychyliły się oficerskie głowy SS. I stała się dziwna rzecz. Prawie wszyscy aresztowani powędrowali wieczorem do Jabłonkowa. Wielu z nich zginęło w strasznych mękach. Kilkunastu z nich leży we wspólnej mogile na istebniańskim cmentarzu. A p. Rychła razem z mężem, mimo że mieli na sumieniu może najwięcej „przestępstw” przeciw Trzeciej Rzeszy, zostali zwolnieni i powołtuku wracali z Krzyżowej poprzez most na Glinianym do domu.

Pomogła woda święcona? Zaimponował spokój p. Rychłej? Odezwało się sumienie w tych kamiennych sercach oficerów SS? A któż mógłby na pytania odpowiedzieć?

Ks. Jan Urbaczka

„Świat pracy ludzkiej powinien być nade wszystko światem zbudowanym na sile moralnej: światem miłości, a nie światem nienawiści. Światem tworzenia, nie niszczenia. W pracę ludzką wpisane są głęboko prawa człowieka, rodziny, narodu, ludzkości. Od poszanowania tych praw zależy przyszłość świata”.

Z homilii w Saint-Denis, 31.05.1980, nr 5).
Przedruk: Śląski Kalendarz Katolicki, 1985 r.

Targi turystyczne

Pod szyldem „Ziemia Cieszyńska zaprasza” gmina Istebna wspólnie z Cieszynem, Skoczowem, Ustroniem, Wisłą i Brenną prezentowała się na Targach Turystycznych w Bielsku i Katowicach w dniach 10-13.04.1997 roku.

Przedstawiliśmy ofertę bazy turystyczno-wypoczynkowej z ogólnymi informacjami, m. in. ilością miejsc, aktualnymi cenami usług oraz całość walorów naszej gminy - twórczość ludową, miejsca muzealne, szlaki turystyczne, imprezy kulturalno-sportowe.

Całość oferty otrzymali wszyscy wystawcy biorący udział w targach, głównie biura podróży z kraju i zagranicy. Nie zabrakło również indywidualnych turystów, których najbardziej interesował agroturizm, pobyty zdrowotne oraz wypoczynek czynny, np. zimą.

Frekwencja odwiedzających targi była zadawalająca i napewno przyniesie oczekiwane rezultaty.

Wspólne stoisko w ramach Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej jest tą formą promocji, która stanowi atrakcyjniejszą i szerszą ofertę dla każdego turysty.

ABC ekologii

Słowniczek ekologiczny – cd.

Litera „H”

1. **Habituacja** - przywykanie lub przyzwyczajenie. Chodzi o zanik reakcji na powtarzające się różne bodźce, które działają często wielokrotnie oraz nie wykazują szkodliwego działania.

2. **Heterotrofizm** - tj. codziwność np. zwierząt. Polega na odżywianiu się gotowymi związkami pokarmowymi pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Organizmy heterotroficzne nie są zdolne do syntezy związków organicznych z nieorganicznych. Substancje organiczne pobierane z zewnątrz ulegają rozkładowi w przewodzie pokarmowym zwierzęcia. Zostają przyswajane i zużytkowane do budowy własnego ciała (odżywianie) oraz wewnętrznych przemian biochemicznych i energetycznych (wykonywanie czynności życiowych). Do hetero - trofitów należą wszystkie zwierzęta, grzyby, bakterie a także nieliczne rośliny kwiatowe, np. kanionka. Heterotrofizm przeciwstawiamy pojęciu autotrofizmu, czyli samożywności roślin.

3. **Hałas** - chorobotwórczy czynnik cywilizacji współczesnej nie mniej niebezpieczny niż drobnoustroje chorobotwórcze (bakterie). Jest skutkiem rozwoju technicznego naszej epoki, jej uprzedmiotowienia, urbanizacji (budownictwa), migracji (przemieszczania się ludzi) i motoryzacji. Powoduje choroby głównie ze strony układu nerwowego, krążeniowego. Może być przyczyną głuchoty, chorób psychicznych, różnego rodzaju nerwic i nowotworów.

Hałas przeciwstawiamy psychoterapii. Mierzony jest w decybelach, powyżej 85 decybeli jest szkodliwy.

4. **Homosapiens** - człowiek myślący. Należy do gatunku biologicznego ssaków. Jednak dzięki najdoskonalszej budowie mózgu - układowi nerwowemu - posiada bogate życie psychiczne, legitymuje się umiejętnością pracy twórczej, postawą w pełni

wyprostowaną, które nas ludzi odróżniają od zwierząt.

My ludzie - homo sapiens naszej epoki, stojąc na piedestale wśród organizmów żywych Ziemi niestety zatruwamy swoje własne „gniazdo” powodując postęp cywilizacyjny, a tym samym niszczyliśmy swoje zdrowie - samego siebie.

Przykładowo telewizja spowodowała powstanie „homo segmentarius” tj. człowieka siedzącego. Siedzący tryb życia jako odroczynek typu biernego przeczy warunkowi zdrowia, jakim jest ruch na świeżym powietrzu (formy odpoczynku typu czynnego). Zatem XX wiek wyodrębnił jeszcze homo segmentarius, przeciwny homo ekologicus - człowieka przyjaznego środowisku.

5. **Herbicydy** - środki ochrony roślin, jako substancje chemiczne niszczące chwasty ekosystemów kulturowych (pól uprawnych).

6. **Halofity** - słonorośla. Rośliny żyjące na podłożu o przeważającym składzie soli mineralnych, np. aster solny, namorzyn, soliród.

7. **Haptofity** - rośliny lubiące twarde podłoże do życia, wrosnięte w skały. Należą tu głównie glony, porosty, mchy, które przyczepione do podłoża za pomocą chwytaków wydzielają specjalne kwasy organiczne, rozpuszczające częściowo skalne podłoże.

8. **Haustoria** - to specjalne „korzenie” - organy, zastępujące normalny system korzeniowy roślin, który może być: palowy, wiązkowy lub mieszany. Haustoria jako organollum występujące u roślin pasożytniczych, np. kamionka, huba nadrzewna - wnikają do tkanki przewodowej zaatakowanej rośliny w postaci nitkowatych szeregów komórek wytwarzając pasożytnicze elementy przewodzące, które zrastają się odpowiednio z żywicielem. Na nich bazuje pasożytowa-

nie na żywicielu.

9. **Helofity** - ekologiczna grupa roślin bagiennych, np. kaczeniec, kmięć błotna, które jako przystosowane do bagien wytwarzają specjalny rodzaj tkanki przewietrzającej.

10. **Hemoglobina** - to czerwony barwnik krwi, będący składnikiem krwi, powodujący zabarwienie czerwonych ciałek czyli erytrocytów u kręgowców, również i u człowieka. Jest to związek żelaza z białkiem (aktywne białko), odpowiedzialny za przenoszenie głównie tlenu w organizmie żywym. Zatem bogato natleniona krew to krew zwana oksyhemoglobina = HbO₂/4. Trzeba pamiętać, że tlenek wę-

gla (CO) czyli popularny czad ma 200 razy większe niż tlen życiodajny O₂ powinowactwo do hemoglobiny co oznacza, że bardzo szybko się z nią łączy trwale i szkodliwie. Bowiem łącząc się uniemożliwia hemoglobinie przenoszenie tlenu, powodując ciężkie zatrucia organizmu prowadzące do śmierci, czyli tzw. zacinadzenie.

11. **Hemilimfa** - to płyn ustrojowy bezkręgowców zawierający zawieszony w osoczu nieliczne komórki oraz rozpuszczony w nim barwnik oddechowy zwany hemoglobina (owady uskrzydłone) lub hemocyjaninę (pajęczaki, ślimaki).

12. **Hernafrodytyzm** - czyli

Z kalendarza USC

Wykaz osób, które w miesiącu maju będą obchodziły urodziny

1. Pilch Jan	ur. 7.05.1917 r.	zam. Istebna 250
2. Bury Helena	26.05.1915 r.	Istebna 362
3. Sikora Anna	30.05.1911 r.	Istebna 400
4. Sikora Józef	19.05.1912 r.	Istebna 690
5. Waszut Jan	1.05.1908 r.	Istebna 691
6. Małjurek Maria	8.05.1915 r.	Jaworzynka 50
7. Haratyk Anna	2.05.1916 r.	Jaworzynka 125
8. Kotasek Zuzanna	20.05.1914 r.	Jaworzynka 162
9. Gorzółka Anna	24.05.1917 r.	Jaworzynka 210
10. Bestwina Anna	31.05.1913 r.	Jaworzynka 287
11. Dragon Jan	2.05.1915 r.	Jaworzynka 468
12. Juroszek Maria	17.05.1910 r.	Koniaków 1
13. Zawada Jan	23.05.1909 r.	Koniaków 36
14. Kawulok Józef	15.05.1913 r.	Koniaków 93
15. Fiedor Helena	17.05.1917 r.	Koniaków 101
16. Sikora Maria	26.05.1914 r.	Koniaków 165
17. Legierska Helena	17.05.1912 r.	Koniaków 180
18. Kohut Jan	29.05.1914 r.	Koniaków 305
19. Kawulok Michał	19.05.1912 r.	Koniaków 332
20. Legierska Michalina	4.05.1916 r.	Koniaków 364
21. Zeman Anna	3.05.1909 r.	Koniaków 391
22. Rabin Katarzyna	12.05.1912 r.	Koniaków 218
23. Legierska Maria	24.05.1907 r.	Koniaków 235

Pary, które zawarły związek małżeński

1. Anna Juroszek zam. Jaworzynka	z Janem Pogorzelskim zam. Koniaków
2. Jolanta Jałowiczor zam. Jaworzynka	z Rafałem Bury zam. Istebna
3. Anna Polok zam. Jaworzynka	z Romanem Ruckim zam. Jaworzynka
4. Małgorzata Małjurek zam. Jaworzynka	z Januszem Bury zam. Istebna.

Odeszli od nas

1. Wawrzacz Paweł zam. Jaworzynka 284	lat 90
2. Kawulok Anna zam. Istebna 607	lat 71
3. Smyk Maria zam. Istebna 72	lat 77

(Dokończenie ze str.4)

obojniactwo. To zjawisko występowania w jednym ciele osadnika gonad, czyli komórek rozrodczych męskich (plemnik) i żeńskich (jaja), dzięki czemu dochodzi do tzw. samozapłodnienia. Hermafrodytami są np. ślimak winniczek, dżdżownica, tasiemce, motylca wątrobowa. Hermafrodytyzm przeciwstawiamy dyformizmowi płciowemu (podział na samce i samice).

13. Hibernacja - to odrętwienie lub sen zimowy niektórych zwierząt u nas zimujących, np. niedźwiedzie, płazy, gady. Polega ona na czasowym zawieszeniu (zwolnieniu) metabolizmu termoregulacji i ruchu jako przystosowanie do przetrwania okresu zimy - niekorzystnych warunków do życia.

Macierzonka

(cd nastąpi)

ny jodłowo-bukowo-świerkowe, gdzie udział świerka nie powinien przekraczać 60%-70% a jodła i buk nie powinien być mniejszy niż 40%. Co natomiast obserwujemy w naszych lasach? Na wszystkich siedliskach niepodzielnie panuje świerk (jego udział wynosi ponad 90%), powodując ich stopniową degradację i obniżając produktywność. Jednocześnie obserwuje się spadek kondycji świerka na terenie południowo-zachodniej i południowej Polski.

Jak więc uzyskać drzewostan, którego skład będzie zgodny z siedliskiem, złożony z jodły, buka i świerka?

Proces odnowienia zaczynamy, wysadzając jodłę w luki i rozluźnienia w drzewostanie ok. 20-25 lat przed jego planowanym wyrębem. Po upływie ok. 10 lat wprowadzamy, również w luki i rozluźnienia, buka. Obydwa te gatunki wysadzamy w ilości zapewniającej ich odpowiedni udział w przy-

2. Na średnich położeniach górskich (BMG, LMG) świerk 20-40%, modrzew 30-40%, buk 20%, inne 10-20%. Domieszki: jawor, jodła, brzoza brodawkowata i omszona, olsza, jesion, jarząb, leszczyna, wierzby, iwa, śląska i szara.

3. Na niższych położeniach (LMG, LG) buk 30-40%, modrzew 20-30%, jodła 20%, inne 20%.

Domieszki: sosna, świerk, jawor, brzoza, jesion, olsza, dęby, jarzębina, leszczyna, kruszyna, wierzby.

Należy przy tym pamiętać, że buk i jodła potrzebują osłony. W tym przypadku ma ją zapewnić modrzew, brzoza, wprowadzany jako gatunek przedplonowy w luźniejszej więźbie.

Na powodzenie założonej przez nas uprawy na gruncie porolnym, istotny wpływ ma sposób przygotowania gleby. Chodzi mianowicie o zlikwidowanie tzw. „podeszwy płuznej”. Powstaje ona przez wiele lat, w wyniku ubijania gleby plugiem podczas orki. Często stanowi ona dla korzeni barierę nie do przebiccia, co w rezultacie prowadzi do obumarcia uprawy.

Na koniec jeszcze jedna uwaga: zielonym do góry!

Mgr inż. Elżbieta Hołysz
Nadleśnictwo Wisła

Cena sadzonek:

świerk	- 1 szt.	- 0,30 zł
jodła i buk	- 1 szt.	- 0,40 zł
dąb, jawor, lipa, jesion,		
modrzew i inne	- 1 szt.	- 0,50 zł

Od redakcji: Jak mawiał „stary leśnik” drzewa należy szanować, bo drewno jest niezbędne każdemu na kołyskę i trumnę. My znamy pewnego młodego leśnika, który poszedł dalej i powiada, że drzewa należy szanować, bo są piękne; nawet jeśli nie są nam do niczego potrzebne.

Zużycie papieru na głowę mieszkańca w wybranych krajach (dane z końca 1993 roku)

kraj	kg/osobę	kraj	kg/osobę
USA	313	Polska	31
Japonia	225	Tajlandia	30
Finlandia	215	Rosja	30
Niemcy	190	Brazylia	28
Wlk. Brytania	170	Bułgaria	20
Austria	152	Chiny	17
Włochy	132	Egipt	11
Korea Płd.	128	Serbia	10
Irlandia	97	Nikaragua	4
Malezja	62	Indie	3
Chile	39	Wietnam	1

Przemysł papierniczy jest dzisiaj głównym odbiorcą drzew z wycinanych na świecie lasów. „Globalne zużycie papieru i związane z tym niszczenie lasów, nie jest bynajmniej globalne. Jak widzimy z tej tabeli podanej za The Ecologist są kraje zużywające setki razy więcej papieru na głowę mieszkańca niż inne.

Odnowienia, zalesienia

Jest to dział niesłychanie ważny dla gospodarki leśnej, jak również dla ochrony i kształtowania środowiska naturalnego. Od jakości zakładanych obecnie upraw zależeć będzie wartość drzewostanów za lat kilkadziesiąt.

Odnowienia, to inicjowanie nowego pokolenia lasu na powierzchniach leśnych pozbawionych drzewostanu. Mają one na celu zachowanie ciągłości produkcji leśnej.

Zalesienia natomiast, to wprowadzanie roślinności leśnej na powierzchnie nieleśne np. grunty porolne czy nieużytki. Ich celem jest zwiększenie lesistości gminy, regionu czy kraju. Omówię w skrócie te działania w nawiązaniu do warunków panujących w naszym regionie - Krainie Przyrodniczo-Leśnej Karpackiej, Dzielnicy Beskidu Śląskiego i Małego.

Najważniejsze przy zakładaniu uprawy jest prawidłowe zaplanowanie jej składu gatunkowego. Podstawą planowania w tym zakresie jest znajomość siedlisk leśnych oraz wymagań, jakie mają w tym zakresie poszczególne gatunki drzew. Siedliskoznawcy wyróżnili dla warunków górskich 6 siedlisk. Poczynając od najsłabszych, charakteryzujących się surowym klimatem a kończąc na żyznych o klimacie łagodniejszym, podział ten jest następujący:

BWG - bór wysokogórski, BG - bór górski, BMG - bór mieszany górski, LMG - las mieszany górski, LG - las górski, LŁG - las łąkowy górski.

Na naszych terenach przeważa siedlisko LMG, ponieważ zajmuje 80% powierzchni naszych lasów, następne jest BMG - ok. 15%, pozostałe stanowią 5%.

Rozpatrzmy więc przykład LMG. Na siedlisku tym powinny rosnąć drzewosta-

szym drzewostanie. Po ok. 5-10 latach wykonujemy cięcie inicjujące obsiew naturalny świerka, lub jeżeli nalot świerka pojawił się już wcześniej cięcie odsłaniające, które zapewni odpowiednie warunki wzrostu i rozwoju młodemu pokoleniu. Następnie uprzątamy pozostały drzewostan po ok. 5 latach. Powierzchnię, na której nalot uległ zniszczeniu uzupełniamy modrzewiem, jaworem, daglezią, na wilgotniejszych gruntach olchą, jesionem. Wprowadzamy również domieszki, które spełniają rolę pielęgnacyjną i biocenotyczną. Mogą to być gatunki: wiąz górski, czereśnia ptasia oraz krzewy: leszczyna, wierzba, inne.

Okres odnowienia jest długi, zważywszy na to, że przez ten czas młode pokolenie musi być chronione przed zwierzyną. Jest to jednak jedyny sposób na wyhodowanie wartościowego drzewostanu, złożonego z tych gatunków. Jodła i buk potrzebują osłony w młodym wieku aby uniknąć szkód od mrozu, późnych przynozoków, wiatru i słońca.

Przy zalesieniach gruntów porolnych (pól, łąk, pastwisk) sprawa doboru gatunków jest jeszcze ważniejsza, ponieważ w glebie nie ma jeszcze organizmów ograniczających rozwój patogenów „czyhających” na młode drzewka. Szczególnie zagrożenie stwarzają dla świerka opieńka miodowa i huba korzeniowa. Dlatego należy zmniejszyć w uprawach udział świerka na korzyść gatunków bardziej odpornych. Ramowy skład upraw na gruntach porolnych jest następujący:

1. W wyższych położeniach górskich (BWG, BG, BMG) świerk 40-70%, modrzew 20-40%, inne 10-20%, domieszki: sosna limba, brzoza omszona, jarzębina, buk, jawor, wierzba śląska.

„Wódka pozwól żyć”

Rada Gminy w Istebnej przyjęła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz powołała Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja przygotowała główne założenia programu zwracając szczególną uwagę na działalność profilaktyczną, pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i przemoc oraz pomoc wszystkim, którzy zechcą się dobrowolnie leczyć.

Wyniki Gminnego Turnieju Wiedzy Pożarniczej uczniów szkół podstawowych

15.04.97 r. odbył się Gminny Turniej Wiedzy Pożarniczej. Konkurs odbył się w strażnicy w Koniakowie Centrum. Brało w nim udział 19 uczniów z 3 szkół naszej gminy.

Jurorami byli;

Jan Waszut - komendant Gminny ZOSP
Józef Czepczor - Prezes ZG ZOSP
Edward Majeranowski -

członek ZG ZOSP

Renata Haratyk - sekretarz ZG ZOSP
Anna Bury - przedstawiciel Urzędu Gminy

A oto wyniki:

1. Probosz Michał - Istebna Zaolzie 22 pkt.
opiekun Bogdan Ligocki
2. Krężelok Janusz - Istebna Centrum 21,5 p.
op. Wanda Łacek
3. Kaczmarzyk Jan - Istebna Centrum 21,5 p.
op. Wanda Łacek
3. Legierska Janina - Koniaków Centrum 21 p.
op. Renata Haratyk
3. Fiedor Robert - Koniaków Centrum 21 p.
op. Renata Haratyk
3. Bocek Andrzej - Istebna Zaolzie 21 p.
op. Bogdan Ligocki

Zwycięzca Turnieju Michał Probosz będzie reprezentował naszą gminę na Turnieju Wojewódzkim.

Uczestnicy zaprezentowali bardzo wyrównany, dość wysoki poziom wiedzy pożarniczej. I to bardzo cieszy, ale szkoda, że w konkursie brali udział uczniowie tylko z 3 szkół naszej gminy.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku tematyką pożarniczą i Turniejem Wiedzy zainteresują się wszystkie szkoły naszej Gminy.

Renata Haratyk - sekretarz Zarządu Gminnego ZOSP w Istebnej

W ramach tego programu:

- od września br. zostanie otwarta świetlica Towarzystwa Przyjaciół Dzieci przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Istebnej,
- rozszerzona zostanie współpraca ze stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi i wyznaniowymi,
- przygotowane będą kadry nauczycieli - realizatorów do prowadzenia programów profilaktycznych głównie wśród dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy.

Umożliwimy dzieciom z rodzin zagrożonych alkoholizmem udział w obozach, koloniach terapeutyczno-integracyjnych organizowanych przez Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Bielsku-Białej i Zarząd TPD w Cieszynie.

To jedno z ważniejszych zadań.

Wszystkich tych, którzy borykają się z problemem choroby alkoholowej i oczekują pomocy prosimy o zgłaszanie się w punktach konsultacyjnych, które uruchomiłmy na terenie gminy:

Ekologia w naszym domu.

*Dąb burzom i wichrom dzielny stawiał opór
Lecz innej, potężniejszej sile musiał ulec
Zwalita go tępota zbrojna w ostry topór
- Tadeusz Kotarbiński*

W działaniach ludzkich zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych należy zachować roztropną równowagę między między technokratycznym modelem cywilizacji a modelem humanistycznym, w którym podstawową wartością jest prawo człowieka oraz innych istot do życia w zdrowym, nieskażonym środowisku.

Dużą rolę należy przypisać kształtowaniu właściwego podejścia do środowiska przyrodniczego - którego częścią jest człowiek - przez powszechną edukację ekologiczną.

Człowiek o wysokim poziomie etycznym będzie dążył do ochrony nie tylko życia własnego, ale i innych istot, a jeśli jest wrażliwy na piękno przyrody, to ujrzymy w niej dobro nadrzędne, dla którego warto poświęcić własne interesy. Ale równolegle powinny być prowadzone prace legislacyjne, aby wymusić na „biznesmenach kosztem przyrody”, aby taka działalność była wysoce nieopłacalna.

Wszyscy musimy dbać o środowisko, w którym przyszło nam żyć, lecz chodzi teraz o to, czy nauczymy się tego na czas. Bo Przyroda nie zawsze może naprawić to, co ludzie bezmyślnie zniszczą.

Dzielę się z wami poradami, których stosowanie wydatnie zmniejszy zużycie chemikalii i - często nieodwracalne - zanieczyszczenie środowiska:

Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Szkoła Podstawowa Nr 1 w Istebnej
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Jaworzynce
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Koniakowie
Ośrodki Zdrowia Istebna, Jaworzynka, Koniaków.

Podajemy adresy Poradni Cieszyńskich:

1. Poradnia Leczenia Uzależnień, ul. Bielska 37, tel. 525 511 w. 38 poniedziałek, środa 7.00 - 20.00
2. Poradnia wsparcia dla Kobiet ul. Bielska 37, poniedziałek 16.30
3. Grupa AA „Oaza” rejonowy Zakład Karny, ul. Chrobrego 2 poniedziałek 14.00
4. Grupa AA „Banita” poniedziałek 15.30
5. Klub Samopomocy „Familia”, ul. Przykopa 34, tel. 524 000, od poniedziałku do piątku 15.00 - 21.00
6. Grupa AA „Watra”, ul. Przykopa 34, piątek 17.00

Zapraszamy do współpracy wszystkich ludzi dobrej woli, którzy widzą problemy alkoholowe w naszej gminie i potrafiliby pomóc w ich rozwiązywaniu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Aby przepędzić mrówki z domu, w uczyszczanych przez nie miejscach kładziemy kawałki węgla drzewnego, tytoniu lub watkę z terpentyną.

Warto w posłanie psa włożyć liście orzecha włoskiego, a podłogi przemywać odwarem z korzenia tataraku i pietruszki - wówczas nie będzie pcheł.

Myszy można wypłoszyć z domu wysypując do nor suszone liście oleandra, mianku dzikiego lub dziewanny.

Komary odstraszą na biwaku: zapach konopii (rodziny, nie Cannabis indica - red. oraz octu (możemy gąbkę nasączyć octem i położyć niedaleko postania).

Octem z domieszką soli posmarujemy brudne garnki i odstawimy na kilka godzin, a następnie przetrzyjmy ściereczką, a będą jak nowe.

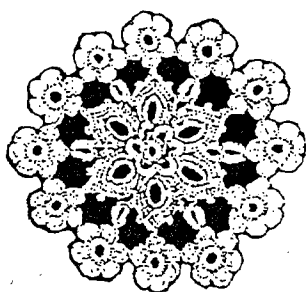
Z kasztanów możemy przygotować mydło do mycia rąk i naczyń. Obrane kasztany kroimy w plasterki, podsuszamy a następnie mielimy. Otrzymaną w ten sposób mączkę można używać do szorowania.

Z materiałów bawełnianych, wełnianych i jedwabnych można usunąć plamy z atramentu roztworem kwasu winnego.

Plamy na ciemnym dywanie możemy wyczyścić kiszoną kapustą lub wyparzonymi listkami herbaty.

Posadzka cementowa nabierze ładnego połysku gdy po umyciu przetrzemy ją ścierką nawilżoną olejem jadalnym.

**Z „DZIKIE ŻYCIE” II/97
Ludwika Kowalska Lublin Górniczy**

informator kulturalny

Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej

REGULAMIN KONKURSU „RĘKODZIEŁO LUDOWE GÓRALI BABIOGÓRSKICH”

ORGANIZATORZY:

Miejski Ośrodek Kultury w Suchej Beskidzkiej - ul. Mickiewicza 19 tel: (0-33) 74 22 59

Miejska Galeria Sztuki - Galeria Arts'92 w Suchej Beskidzkiej - oś. Beskidzkie 6 tel: (033) 74 34 16

Towarzystwo Miłośników Ziemi Sukskiej,

Stowarzyszenie Gmin Babio Górskich

SPONSORZY:

Urząd Miejski w Suchej Beskidzkiej,
Wydział Spraw Społecznych Oddział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku Białej,

Stowarzyszenie Gmin Babio Górskich.

A. Założenia merytoryczne:

I. Konkurs będzie obejmował następujące dziedziny rękodzieła ludowego:

1. Malarstwo
2. Rzeźba (rzeźba pełna i płaskorzeźba)
3. Wyroby z drewna (galanteria meblarska) jak np. półki, łóżniczki, solniczki itp. wyroby pamiątkarskie jak np. kasetki, ramki itp.

(Uwaga! 0 ten dział konkursu nie obejmuje zabawkarstwa oraz galanterii pamiątkarskiej jak np. wisioriki, laski, breloki itp.)

4. Akcesoria do dekoracji wnętrz jak np. sztuczne kwiaty, światełka, pająki itp.
5. Haft ręczny.

II. Prace zgłoszone na konkurs muszą nawiązywać w sposób wyraźny do tradycji sztuki ludowej regionu (forma, materia, technika, wykonanie)

III. Prace zgłoszone na konkurs nie mogą być kopiami eksponatów muzealnych lub wyrobów wcześniej publikowanych - np. wzory haftów z „Burdy” itp.

B. Założenia organizacyjne

I. Do konkursu można przystąpić indywidualnie lub zespołowo;

zespół konkursowy mogą stanowić:

1. Członkowie organizacji społecznej np. Koło Gospodyń Wiejskich, KSM itp.

2. Członkowie kółek zainteresowań np. Koło Hafciarskie działające przy szkole itp.

3. Grupa rodzinna

II. Każdy uczestnik konkursu może przygotować dowolną ilość prac

III. Każda praca biorąca udział w konkursie musi być opatrzona godłem (nazwa - pseudonim twórcy)

W osobnej kopercie należy umieścić godło wraz z imieniem, nazwiskiem i adresem twórcy. Na kopercie należy dopisać jedynie dziedzinę, jakiej praca konkursowa dotyczy (np. malarstwa, haft itp.)

IV. Prace konkursowe mają być wykonane samodzielnie

V. Termin nadsyłania prac na adres Miejskiego Ośrodka Kultury w Suchej ul. Mickiewicza 19 upływa 15.06.1997 roku.

C. Podsumowanie konkursu:

I. Zgłoszone na konkurs prace będące oceniane powołana w tym celu Komisja Konkursowa

II. Komisja Konkursowa przyznaje nagrody i wyróżnienia

Przewiduje się w każdej z pięciu kategorii zgłoszonych prac (patrz pkt A) przyznanie trzech nagród pieniężnych: I, II i III, oraz jeżeli zadecyduje Komisja - trzy wyróżnienia. Pula nagród wynosi 3000 PLN - podział puli nagród pozostawia się decyzji jury. Prace nagrodzone i wyróżnione przechodzą na własność organizatorów.

III. Za wyjątkowo oryginalną pracę Komisja może przyznać nagrodę specjalną. Praca taka może zostać wybrana z całości materiału konkursowego

IV. Prace zgłoszone na konkurs zostaną zaprezentowane na wystawie w Galerii ARTS 92 w Suchej Beskidzkiej.

V. Ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie nagród nastąpi w czasie wernisazu wystawy

VI. O wynikach konkursu i dacie wręczenia nagród każdy z uczestników zostanie powiadomiony

Miejski Ośrodek Kultury
w Suchej Beskidzkiej

Masowy bieg uliczny w Gródku

W dniu 5.04.1997 r. odbył się w Czechach Masowy Bieg Uliczny. Mimo niesprzyjającej aury, młodzież naszych szkół wzięła udział w imprezie pod nazwą „Bech Hradkem”. Z okrojonej ze względów pogodowych ekipy, najlepiej wypadły uczennice SP nr 1 w Istebnej zajmując 3 i 4 miejsce. Uczestnicy naszej gminy byli jedynymi gośćmi z Polski biorącymi udział w tym biegu, akcentując tym dobrą współpracę z sąsiadami z Czech.

J. Waszut

Z cyklu:

„Słoneczna podróż”

to jest takie proste
uśmiechnąć się do siebie
życzliwie spojrzeć sobie
w twarz

to jest takie proste
nie pamiętać złego
jeśli swoją grzeczność
pamiętasz i znasz

to jest takie proste
przebaczać i kochać
nawet tych co czasem
dali tobie w twarz

to jest takie proste
nie pamiętać złego
jeśli swoją grzeczność
pamiętasz i znasz...

Wiesław Janusz Mikulski
Ostrołęka

IV MIĘDZYSZKOLNY KONKURS
WIEDZY O REGIONIE

ISTEBNA - ZAOLZIE 10.V.1997

Zapraszamy dzieci i młodzież naszych szkół do udziału w IV Międzyszkolnym Konkursie Wiedzy o Regionie, który odbędzie się 10 maja 1997 r. w Szkole Podstawowej Nr 2 w Istebnej - Zaolziu! o godz. 13.00

Organizatorzy:

SP nr 2 Istebna - Zaolzie
Gminny Ośrodek Kultury

REGULAMIN KONKURSU

- Konkurs swoim zakresem obejmuje znajomość pieśni - bojtek góralskich.
- Celem konkursu jest:
 - przybliżenie znajomości pieśni, archaizmu treści i melodyki,
 - ukazanie ich piękna i różnorodności.
- W konkursie uczestniczą 4-osobowe zespoły (2 uczniów z kl. I-V i 2-ch z klas V-VIII). Miłe widziane dzieci umiające grać na instrumentach.
- Uczestnicy przygotowują do prezentacji 6 bojtek (pieśniczek) po jednej z każdego kręgu tematycznego:
 - owczarskie, pasterskie,
 - weselowe,
 - kolędowe,
 - przyspiewki,
 - pieśniczki rekrutów,
 - pieśni pielgrzymkowe,
 i 4 pieśni - hymny:
 - „Szumi jawor”
 - „Płyniesz Olzo”
 - „Ojcowski dom”
 - „Gronie nasze gronie”.
 Każdy zespół losuje 4 bojtki i 1 pieśń - hymn, przy której wymagana jest znajomość autora hymnu i genezy utworu.

5. Kryteria oceny:

- archaizm tekstów i melodii,
- poprawność gwary,
- objętość utworu,
- rytmiczność,
- odtworzenie klimatu pieśni,
- strój góralski,
- ogólny wyraz artystyczny,
- znajomość genezy pieśni - hymnu.

6. W skład jury wejdą:
Małgorzata Kiereś - kier. Muzeum Beskidzkiego
Zuzanna Kawulok - działacz kultury
Anna Bury - działacz kultury muzyk
Zgłoszenia zespołów do 28.IV.97 tel. 55-60-41 lub listownie.

UWAGA!

Po konkursie odbędzie się Zabawa Ludowa, na którą serdecznie zapraszamy. Szczególnie mile widziani Rodzice uczestników.

ORGANIZATORZY

Zwycięzcy konkursu ekologicznego

22 kwietnia br. z okazji uczczenia Dnia Ziemi, w Urzędzie Gminy Istebna odbyło się uroczyste spotkanie laureatów konkursu ekologicznego na najciekawsze hasło: „W obronie Planety - Matki Ziemi”.

Na konkurs napłynęły aż 72 prace ze szkół:

SP nr 1 Istebna	- 17 prac
SP nr 2 Zaolzie	- 8 prac
SP nr 2 Rastoka	- 9 prac
SP nr 1 Jaworzynka	- 38 prac

Zwycięzcami konkursu zostali:

I miejsce - Jerzy Kukuczka SP 1 Istebna
Aneta Kajzar SP 1 Istebna
Piotr Kukuczka SP 2 Zaolzie

II miejsce - Magdalena Chabiera SP 1 Jaworzynka
Barbara Haratyk SP 1 Istebna
Gabriela Juroszek SP 1 Istebna

III miejsce - Patrycja Wawrzacz SP 1 Jaworzynka
Gabriela Olma SP 1 Istebna
Justyna Waszut SP 2 Zaolzie

Wyróżnienie - Lucyna Ligocka SP 1 Jaworzynka
Aneta Legierska SP 2 Rastoka
Urszula Gorzółka SP 2 Zaolzie

Laureatom konkursu wręczyli nagrody książkowe - pani Teresa Łaszewska Sekretarz Gminy, pan Jerzy Michałek - członek Zarządu Gminy. Mówiono również o inicjatywach gospodarczych w obronie środowiska, które dotyczyły wodociągów, kanalizacji, zbiórki i wywozu śmieci. O problemach związanych z ekologicznym ogrzewaniem domów, zalesieniem, zagospodarowaniem odpadów mówiła pani Anna Bura - Inspektor d/s budownictwa. Wiele informacji na temat zanieczyszczeń środowiskowych, rejestracji i ochronie pomników przyrody i wiele innych ciekawostek ekologicznych przekazała obecnym na spotkaniu pani Bogumiła Szynańska - nauczyciel biologii i współorganizator konkursu z ramienia MZC Koło Istebna.

Tego typu konkursy dają młodzieży możliwość nie tylko wykazania się pomysłami lecz również uzyskania potrzebnych

informacji w celu konkretnych działań w obronie własnego środowiska.

Najlepsze prace zamieszczamy w tym numerze:

Jerzy Kukuczka SP 1 Istebna

„Dam ci dzisiaj dobrą radę,
świeć czystością, świeć przykładem.
Jeśli nie brak ci rozsądku,
chcesz żyć czysto i w porządku,
chcesz żyć zdrowiej, chcesz żyć dłużej,
oczyszć najpierw swe podwórce.
Potem idź też do sąsiada,
oto jest kolejna rada,
pozbadź się szkodliwej chemii,
aby czystiej żyć na ziemi.
Zbierz wokół swoje śmieci,
zachęć także inne dzieci.
Bo to w twoim interesie,
by oddychać świeżo w lesie.
W czystym kąpiąc się jeziorze,
w stawie, w rzece i nad morzem,
zmień swoje otoczenie,
i szanować naszą ZIEMIĘ!”

2) Po nas choćby potop! Czy tak jesteśmy ważni? Czy po prostu brak nam wyobraźni!?

3) Wyobraźnia i rozsądek,
oto przepis na porządek!

Aneta Kajzar, SP 1 Istebna

1) Czysta woda, czysta gleba -
czystszy będzie bochen chleba!

2) Najlepsza będzie to lekcja wychowania
kiedy się wszyscy weźmiemy do Z
sprzątania!

3) Kochaj ZIEMIĘ, szanuj las,
żyj z przyrodą póki czas!

4) Czy to w ziemi, czy to w lecie,
zawsze trzeba zbierać śmiecie!

Piotr Kukuczka, SP 2 Zaolzie

1) Zielone krzaki, zielone drzewa,
tego właśnie nam potrzeba!

2) Kiedy rano z łóżka wstaję,
swego świata nie poznaję,
pełno śmieci i odpadków,
nie tak jak za naszych dziadków!?

3) Niech rzeki będą czystą łzą,
bo H₂O jest ZIEMI krwią!

E. Legierska-Niewiadomska

„Nasza Trójmieć” - wydaje URZĄD GMINY w Istebnej

Adres: 43-470 ISTEbNA 1000, tel.55-60-87 - woj. bielskie

Redaguje Zespół w składzie:

Krystyna Rucka, Elżbieta Legierska-Niewiadomska

Skład komputer. i druk: INTERFON, Cieszyn, ul. Olszaka 5,
tel.(0-33) 510-543, fax (0-33) 511-643

Czasopismo zrzeszone w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada